

suradnji) i staroga Stobreča (1976). Među izvedenim djelima ističu se: osmogodišnja škola »Kajo Gizdić« u Klisu (1977, s J. Marasovićem), sklop zgrada u sportskome centru Gripe i robna kuća u Splitu (1979).

LIT.: N. Šegvić, Uz klišu osnovnu školu »Kajo Gizdić«, Arhitektura, 1978, 1964–65, — J. Maroević, Arhitektura 70-ih godina u Hrvatskoj, ibid., 1981, 176–177. Dr. Ma.

GALIJAŠEVIĆ, Teufik, arhitekt (Tuzla, 19. II. 1951). Diplomirao na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu 1977. Od 1979. radi u Zavodu za arhitekturu, a od 1989. je asistent na Arhitektonskome fakultetu u Zagrebu. Među izvedenim projektima ističu se stambeni blok 6 (1981–86, s M. Jošićem i Z. Hanžekom); centar naselja »A. Hebrang« (1987, s M. Jošićem), blok 7 (1991) sve u Slavonskome Brodu te stambeno-poslovne kuće u Rudešu u Zagrebu (1990). Sudjeluje na natječajima za blok Petrinjska—Mrazovićeve—Palmotičeva—Hatzoeva u Zagrebu (1980, I. nagrada sa Z. Hanžekom i M. Jošićem); blok Centar II u Osijeku (1985, I. nagrada sa Z. Hanžekom i M. Jošićem), te za stambeno-poslovnu zgradu u Vlaškoj 79 u Zagrebu (1990, I. nagrada s M. Jošićem).

LIT.: V. Mimica, Povratak stvarima, Arhitektura, 1989–1991, 1–3. — E. Šmit, Tri projekta za Zagreb, ibid. F. Vu.

GALIŽANA, naselje u Istri, S od Pule. Uz ostatke ant. građevine (arhitrav s likovima grifona i kantarosom), na pročelju župne crkve Sv. Roka ugrađena je ploča s grč. križem proširenih krakova iz VI. st. U naselju je zanimljiva trobrodna romanička bazilika Sv. Justa, ukrašena starokršč. elementima V. st. (prozorska rešetka i kapiteli) i pleternom ornamentikom IX. i X. st. U apsidi je natpis na latinskom jeziku (IX–X. st.). U ranoromaničkoj crkvi Sv. Marije, izgrađenoj na temeljima ant. uljare, pronađeno je poznato romaničko drveno raspelo, najvjerojatnije iz XII. st. Na gotičkoj crkvi Sv. Antuna (XV. st.) uzidani su fragmenti s kasnopleternim motivima (X–XI. st.).

U neposrednoj blizini Galižane nalaze se važni sakralni objekti: jednobrodna crkva Sv. Mavra (oko 600) s biz. polygonalnom apsidom, I od naselja; jednobrodna crkva Sv. Petra iz starokršč. i ranosrednjovj. razdoblja, na groblju J od naselja; predromanička crkva Sv. Silvestra u kojoj su, prema natpisu na pronađenu sarkofagu (XI. st.) bili pokopani magister (klesar) Galibertus i njegov brat, magister Johannes. Crkva se nalazi JI od Galižane, dok je Z od nje smještena jednobrodna predromanička crkva Sv. Pelegrina (u njoj pregrada s troprutastim pletrom). U blizini su nađeni ostaci kuća građenih u suhozidnoj tehnici. U neposrednoj blizini Galižane nalaze se dva srednjovj. naselja u ruševinama: Val Sudiga, S od naselja, i Padernum, SI od njega. U prvom je otkopana jednobrodna kapela Sv. Lucije (oko 600) s oltarom iz XII. ili XIII. st., smještenim u sredini biz. polygonalne apside. Uz kasnije dozidane crkv. prostore ovdje je pronađen monolitni sarkofag s natpisom. U Padernumu su ostaci jednobrodne troapsidalne crkve iz IX. st., sagrađene na temeljima starije veće bazilike.

LIT.: W. Gerber, Altchristliche Kultbauten Istriens und Dalmatiens, Dresden 1912. — Inventario degli oggetti d'arte d'Italia, V. Provincia di Pola, Roma 1935. — B. Marušić, Djelatnost srednjovjekovnog odjela Arheološkog muzeja Istre 1947–1955, SHP, 1958, 6. — Isti, Istra u ranom srednjem vijeku, Pula 1960. Ma. Š.

GAMBON, Martin, graditelj (sjev. Italija, ? — ?, 1589). Dolazi iz Graza 1579. da bi vodio gradnju nove tvrđave i grada Karlovca, prema godinu dana ranije donesenim planovima. Djeluje u Hrvatskoj deset godina. Osim u Karlovcu, radi na utvrđivanju granice na Kupi (Brest, Sredičko, Vinica, Prilesje), zatim Slunja i Cetingrada.

LIT.: M. Kruhek, Prvi graditelji Karlovca i graditeljska aktivnost Martina Gambona, Godišnjak zaštite spomenika kulture Hrvatske, 1980, 4. M. Kru.

GAMULIN, Grgo, povjesničar umjetnosti i književnik (Jelsa, 21. VIII. 1910). Diplomirao je na Filozofskome fakultetu u Zagrebu 1935, gdje je i doktorirao 1951. tezom *Atributivni metod u povijesti umjetnosti*. God. 1938/39. bio je na Institut d'art et archéologie u Parizu. Kao student sudjeluje u ilegalnome komunističkome radu. God. 1941. hapse ga ustaše, te je do 1945. interniran u različitim logorima. Potom je bio načelnik Odjela za kulturu i umjetnost u Ministarstvu prosvjete NRH. Od 1946. nastavnik, od 1957. izvanredni, 1960–72. redovni profesor na Filozofskome fakultetu u Zagrebu. Osnivač je Instituta za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu i njegov prvi ravnatelj (1961–71). Lik. kritike objavljuje od 1932. u tjednicima i časopisima »Književnik«, »Ars 37«, »Signali«, »Savremenik«, »Pogledi«, »Krugovi«, »Arte Antica e Moderna« (Firenca), »Mogućnosti«, »Arte Lombarda« (Milano), »Život umjetnosti« i dr. Piše o problemima suvremene umjetnosti, monografije o umjetnicima, arhitek-

tonskim i urbanističkim problemima, o naivnoj umjetnosti. Osobito je zaslužan za preciznije datiranje i atribuiranje renesansnih i baroknih djela tal. i naših umjetnika; studije objavljuje u knjigama i u časopisima »Peristil«, Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, »Paragone« (Firenca), »Arte Veneta« (Venecija), »Commentari« (Rim). Piše putopisno-umjetničke eseje (*Ilirijin smiješak*, 1968), prozu (*Voštana krila*, 1978) i drame.

GRGO GAMULIN

BIBL.: Georg Grosz, Signali, 1932, 2; Umjetnost K. Hegedušića, ibid., 1932, 4–6; Naše retrospektive, Ars 37, 1937, 1; Opća teorija umjetnosti kao teorija socijalističkog realizma, Zbornik Filozofskog fakulteta (Zagreb), 1951; Hoće li umjetnost umrijeti, Krugovi, 1953, 4; Juraj Plančić, Zagreb 1953; Marin Tartaglia, Zagreb 1955; Bogorodica s djetetom i donatorom iz Zadra, Peristil, 1957, 2; Oton Postružnik, Zagreb 1959; Kodeks biskupa Kosirica Radovi OPU, 1961, 3; Ignjat Job, Zagreb 1961; Slavko Šohaj, Zagreb 1962; Stari majstori u Jugoslaviji, Zagreb 1962/I, 1964/II; Milan Konjović, Zagreb 1965; Ljubo Ivancić, Zagreb 1965; Prema teoriji naivne umjetnosti, Kolo, 1965, 5; Arhitektura u regiji, Zagreb 1967; Recenzija za Paola, Peristil, 1969–70, 12–13; Bogorodica s djetetom u staroj umjetnosti Hrvatske, Zagreb 1971; Pabirci za sljedbenika G. B. Piazzette, Radovi IPU, 1972, 1–2; Neobjavljeni seicento, Peristil, 1973–74, 16–17; I pittori naïfs della scuola di Hlebine, Milano 1974; Ivan Večenaj, Zagreb 1975; Prijedlog za Jacopa Tintoretta, Peristil, 1975–76, 18–19; Doprinosa slikarstvu baroka, ibid., 1975–76, 18–19; Luca Giordano u Kraljevi, ibid., 1975–76, 18–19; Julije Klović, Zagreb 1977, 1993 (s M. Cionini Visani); Oskar Herman, Zagreb 1978 (s B. Kelemenom); Mijo Kovačić, Azzano—Trieste 1978; Šime Vulas, Zagreb 1979; Ordan Petković, Zagreb 1979; Segnalazioni e proposte, Peristil, 1980, 23; Morfološka inercija i problem manirizma, Prilozi—Dalmacija, 1980; Doprinosa »Münchenskom krugu«, ŽU, 1980, 29–30; Povratak na Itaku, Zagreb 1981; Naive Malerei Ivan Generalić und die Schule von Hlebine, Ljubljana 1982; Neki problemi renesanse i baroka u Hrvatskoj, Peristil, 1983, 26; Vraćajući se Meduliću, Prilozi—Dalmacija, 1983; Slikana raspela u Hrvatskoj, Zagreb 1983; Ivan Večenaj, Zagreb 1985; Glose za Itaku, Zagreb 1985; Prilozi i hipoteze za slikarstvo talijanskog baroka, Peristil, 1986, 29; Generalić, Beograd 1986; Za Lovru Dobričevića, Prilozi—Dalmacija, 1986–87; Za Josipa Račića, ŽU, 1987, 41–42; Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, I, Zagreb 1987; Ignjat Job, Bol 1987; Prijedlozi za slikarstvo mletačkog cinquecenta u Dalmaciji, Prilozi—Dalmacija, 1988; Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, II, Zagreb 1988; Frane Šimunović, Bol 1988; Još jednom o Meduliću, Prilozi—Dalmacija, 1989; Za Roberta Frangeša Mihanovića, Radovi IPU, 1988–89, 12–13; Nikola Koydl, Zagreb 1989; Doprinosa Veronežanima, Prilozi—Dalmacija, 1990; Ordan Petković, Zagreb 1990; Na Itaci—svijet otajni, Zagreb 1990; Novi prijedlozi za slikarstvo kasne renesanse i baroka, Radovi IPU, 1990, 14; Slavko Šohaj, Zagreb 1991; Četiri prijedloga iz hrvatske slikarske baštine, Prilozi—Dalmacija, 1991; Položaj Lovre Dobričevića u slikarstvu Venecije i Dubrovnika, u zborniku: Likovna kultura Dubrovnika 15. i 16. stoljeća, Zagreb 1991; Eugen Kokot, Zagreb 1992; O starim majstorima u Dubrovniku, Dubrovnik 1993.

LIT.: B. Šurina, Bibliografija radova prof. dr. Grga Gamulina 1932–1990, Peristil, 1990, 33. — T. Maroević, Grgo godine našeg profesora, Radovi IPU, 1990, 4. Z. Ju. i R.

GAMULIN, Ljuba, povjesničarka umjetnosti (Split, 9. II. 1941). Diplomirala u Zagrebu 1973. Osnova 1972. Galeriju »Sebastijan« u Dubrovniku u okviru agencije »Atlas«. U galeriji, koju je vodila do 1989, organizirala je velik broj izložaba te razvila izdavačku djelatnost (grafike, multipli), a od 1982. i proizvodnju suvremeno oblikovanih predmeta za svakodnevnu upotrebu. Tu proizvodnju od 1992. razvija u Zagrebu, najprije u poduzeću »Rukotvorine« (proizvodi pod imenom *Korak*), a od 1993. u vlastitoj tvrtki »Sebastijan«.

Ž. Č.

GANGL, Alojz, slov. kipar (Metlika, 8. VI. 1859 — Prag, 2. X. 1935). Učio u Grazu i Beču, živio i radio u Novome Mestu, Splitu (1910. nastavnik na Obrtnoj školi), Metliki, Beču i Pragu. Po naruđbi biskupa J. J. Strossmayera izradio je 1889. iznad portala katedrale u Đakovu reljef *Uskrsnuća Isusova*. Kompozicija s više likova oko praznoga groba odaje realistički pristup u obradi motiva.